

زندگینامه

دکتر محمدباقر قالیباف در شهریورماه سال ۱۳۴۰ در شهر بیلاقی طرفه در خانواده ای مذهبی پا به عرصه هستی نهاد. پدر ایشان از کسبه قدیم و از معتمدان دیار خود است. وضعیت متوسط زندگی باعث شد تا ایشان از همان ابتدا و در ایام فراغت از تحصیل به کار و کسب درآمد هم اهتمام ورزد.

اولین حضور اجتماعی وی در سن ۱۶ سالگی و با حضور در سخنرانی های شهید کامیاب، آیت الله خامنه ای، شیخ علی تهرانی، شهید هاشمی نژاد و شهید دیالمه در مساجد بزرگ مشهد از جمله کرامت، امام حسن مجتبی (ع) و موسی الرضا (ع) رقم خورد. یافته های ایشان در این منبرنشینی ها و فضای پر تلاطم آن روزهای انقلاب که با مطالعه کتاب ها و اعلامیه های مختلف همراه بود سمت و سوی فکری ایشان را شکل داد.

باورهای دینی ایجاد شده در ایشان باعث شد تا به کمک چند تن از هم کلاسی های دبستانی، انجمن اسلامی دانش آموزان را راه اندازی کنند که این انجمن هسته اولیه انجمن اسلامی دانش آموزان خراسان و بعد کشور شد.

در همین ایام (سال ۱۳۵۶) بود که زلزله طبس روی داد. این حادثه مقارن با زمانی بود که رژیم پهلوی بیشتر به فکر سرکوب انقلابی ها بود تا کمک به زلزله زده ها، بدین ترتیب مردم خود دست به کار شدند و دکتر قالیباف کمکهای مردم مشهد را جمع کرد و به طبس برد. قابلیت های ایشان در انجام این کار به حدی بود که در شورای ساخت طبس، عهده دار ساخت قسمتی از این شهر شد.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ تحركات گروه های مخالف داخلی به اوج خود رسیده بود به طوری که انقلاب نیاز به پاسداری داشت؛ بدین ترتیب سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به فرمان حضرت امام خمینی (ره) شکل گرفت و بلافاصله جنگ تحمیلی آغاز شد. بدین ترتیب قالیباف نوجوان در سال ۵۸ و در سن ۱۸ سالگی وارد جبهه شد و به دلیل قابلیت هایی که از خود نشان داد در سال ۱۳۶۱ به عنوان فرمانده تیپ امام رضا (ع) و یک سال بعد در جایگاه فرمانده لشکر ۵ نصر خراسان انتخاب شد.

عقد ازدواج دکتر قالیباف نیز یک سال بعد و در سال ۱۳۶۲ توسط امام خمینی (ره) خوانده شد که حاصل این ازدواج ۳ فرزند است.

دکتر قالیباف به همراه لشکر ۵ نصر در اغلب عملیات های دوران دفاع مقدس در کنار شهیدان سرافرازی همچون باکری، همت، خرازی، کاظمی، صیاد شیرازی به صیانت از انقلاب پرداخت و برادر ایشان شهید حسن قالیباف نیز از نیروهای تحت فرماندهی دکتر قالیباف بود که در عملیات کربلای ۴ به فیض شهادت نائل شد.

پس از جنگ فرماندهی لشکر ۲۵ کربلا را عهده دار بود که زلزله عظیم منجیل اتفاق افتاد. در این واقعه تمام راه‌های ارتباطی بین تهران و شمال بسته شده بود. این لشکر به همراهی دکتر قالیباف با طی ۱۵ کیلومتر پیاده روی اولین گروهی بود که خود را به محل حادثه رسانید و گروه‌های امداد و نجات اولیه توسط آنان تشکیل شد.

در سال ۱۳۷۳ مسئولیت قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء(ص) را پذیرفت. پروژه‌هایی همچون راه آهن ۱۶۵ کیلومتری مشهد سرخس که ایران افغانستان، آذربایجان، قرقیزستان، قزاقستان، تاجیکستان، ترکمنستان، ازبکستان، پاکستان و ترکیه را به هم وصل می‌کند، گازرسانی به ۵ استان مرکزی و غربی، ساخت سازه عظیم دریایی خلیج فارس و سد بزرگ کرخه از جمله توفیقات ایشان در این دوره مدیریت است.

در کنار این فعالیتها نیز در رشته جغرافیای سیاسی تا مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه تهران ادامه تحصیل داد.

در سال ۱۳۷۶ به دستور مقام معظم رهبری عهده دار فرماندهی نیروی هوایی سپاه شد و باور بر تخصص‌گرایی باعث شد تا با گذراندن دوره های فشرده خلبانی در ایران و فرانسه مجوز پرواز با ایرباس را بدست آورد. ایشان هم اکنون نیز به صورت مرتب به عنوان خلبان هواپیمای ایرباس در شرکت هواپیمایی ایران ایر پروازهایی را انجام می‌دهد. ایشان در همین ایام در کنکور دکتری شرکت کرده و در دانشگاه تربیت مدرس پذیرفته شد. و در سال ۱۳۸۰ از تز دکترایشان با عنوان «بررسی سیر تکوین نهادهای محلی ایران در دوره معاصر» دفاع کرد و بعد از آن نیز به عنوان عضو هیات علمی رشته جغرافیای سیاسی دانشگاه تهران و استادیار دانشگاه تربیت مدرس به کار تدریس مشغول است.

دکتر قالیباف در سال ۱۳۷۹ مجدداً با حکم حضرت آیت الله خامنه ای، فرماندهی نیروی انتظامی ایران را عهده دار شد، در دوره فرماندهی ایشان در نیروی انتظامی، سامانه ۱۱۰ راه اندازی و تاسیس شد که ابتکار او محسوب می‌شود. در این دوره تلاش شد تا با اعتماد سازی در بین مردم، سبقه نامناسب نیروی انتظامی در اذهان عمومی بهبود یابد. از جمله دیگر دستاوردهای ایشان در این دوره می‌توان به گسترش استفاده از عنوان پلیس، تجهیز نیروی انتظامی به خودروهای روز دنیا مانند مرسدس بنز و تویوتا، ایجاد دفاتر خدمات دولت الکترونیک یا پلیس ۱۰+ و مرکز نظارت همگانی مردمی ۱۹۷ نام برد.

دکتر قالیباف در سال ۱۳۸۳ به عنوان نماینده حجت السلام سید محمد خاتمی (رئیس جمهور وقت) و رئیس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز منصوب گردید. در این دوره بود که قاچاق سیگار تقریباً از بین رفت و چند اسکله که برای قاچاق کالا استفاده می‌شد، کشف شد. ایشان همچنین دادگاه ویژه جرایم قاچاق کالا و ارز را راه اندازی نمودند که پرونده های مهمی همچون فرودگاه پیام و قاچاق خودرو در این دادگاه بررسی شد.

دکتر قالیباف در سال ۱۳۸۴ در انتخابات ریاست جمهوری به صورت مستقل وارد صحنه انتخابات شد و در اولین تجربه انتخاباتی خود با کسب ۴۰۰۷ میلیون رای تجربه موفقیت آمیزی را در اولین دوره شرکت خود در صحنه های انتخاباتی کسب کرد و بالاتر از چهره هایی چون مصطفی معین، علی لاریجانی و مهرعلیزاده قرار گرفت.

ایشان در سال ۱۳۸۴ با رای شورای اسلامی شهر تهران به عنوان شهردار پایتخت انتخاب و در سال ۱۳۸۸ نیز مجدداً با حکم این شورا در سمت خود ابقا شد. اعتمادسازی در بین مردم و کاربردی کردن دین در اداره جامعه ذیل تبدیل شهرداری از نهادی خدماتی به اجتماعی و کوتاه کردن فاصله جنوب از شمال تهران هدف اصلی ایشان در این دوره مدیریت است که با رویکرد محله محوری در حال انجام است. با همین نگاه و بهره گیری از فرهنگ دفاع مقدس پروژه هایی همچون بزرگراه طبقاتی و تونل صدر - نیایش، تونل توحید، پل جوادیه، بوستان بزرگ ولایت، رود دره فرحزاد (بوستان نهج البلاغه)، ایجاد شبکه بی آر تی، سرعت بخشیدن به توسعه مترو و ... در تهران شکل گرفته است.

ایشان در سال ۱۳۸۷ برابر با سال ۲۰۰۸ میلادی از طرف سایت شهرداری های جهان به عنوان هشتمین شهردار برتر دنیا معرفی شد. در سال ۲۰۱۰ میلادی کلانشهر تهران برای اولین بار در یکی از شاخصهای توسعه شهری مفتخر به کسب رتبه، از یک سازمان معتبر بین المللی شد. تهران در آن سال در حوزه حمل و نقل به عنوان یکی از پنج شهر برتر دنیا از نظر حمل و نقل از سوی موسسه سیاست های حمل و نقل و توسعه موسوم به **ITDP** گردید. همچنین در سال ۲۰۱۱ میلادی و در دهمین اجلاس متروپلیس (اتحادیه کلانشهرها و پایتخت های جهان)، تهران از بین ۱۶۲ کلانشهر دنیا به عنوان شهر برتر جهان در زمینه ارتقای کیفیت زندگی شهروندان مورد تقدیر قرار گرفت. این جایزه که معتبرترین جایزه بین المللی در زمینه مدیریت شهری در دنیاست به دلیل تلاش برای ارتقای کیفیت زندگی شهروندان به ویژه در زمینه توسعه حمل و نقل عمومی و بهره گیری از روش های مناسب نظیر سامانه **BRT**، دوچرخه های عمومی و ... به تهران تعلق گرفت.

دکتر قالیباف تالیفات و کتب ترجمه شده هم در پرونده خود دارند که از جمله آنها می توان به آثار زیر اشاره کرد:

- حکومت محلی یا استراتژی توزیع فضایی قدرت سیاسی در ایران، منتشر شده توسط مؤسسه انتشارات امیرکبیر
- ایران و دولت توسعه گرا، منتشر شده توسط مرکز انتشارات وزارت امور خارجه
- خاورمیانه معاصر: تاریخ سیاسی پس از جنگ جهانی اول، منتشر شده توسط انتشارات قومس